

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
مصوب ۱۳۹۲ نموداری

.....

تدوین:

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۴

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲
	نموداری/ تدوین گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ ص؛ ۱۷×۱۲ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۴۳-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: کالاها -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: ارز -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: قاچاق -- ایران
شناسه افزوده	: موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
رده بندی کنگره	: ب ۱۳۹۴ ۱۲۸/۳۶۹۵/کMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰۲۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۹۰۴۷۳

نام کتاب	: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲
ناشر	: نموداری
تدوین	: چتر دانش
صفحه آرابی	: گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
نوبت و سال چاپ	: شهرام خلخالی
شمارگان	: اول - ۱۳۹۴
شابک	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۴۳-۴
	: ۴۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۳
تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹
پست الکترونیکی: nashr.chatr@gmail.com
کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۳ دی ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی	۶
فصل اول: تعاریف، مصادیق و تشکیلات.....	۶
فصل دوم: پیشگیری از قاچاق	۲۱
فصل سوم: قاچاق کالاهای مجاز، مجاز مشروط، یارانه‌ای و ارز.....	۳۵
فصل چهارم: قاچاق کالاهای ممنوع	۴۳
فصل پنجم: قاچاق سازمان یافته و حرفه‌ای.....	۵۲
فصل ششم: جرایم مرتبط	۵۶
فصل هفتم: مقررات مربوط به دستگاه کاشف و کشف کالا.....	۵۸
فصل هشتم: مراجع صالح رسیدگی به جرم قاچاق	۶۴
فصل نهم: اموال ناشی از قاچاق	۷۰
فصل دهم: مقررات عمومی	۷۵

راهنما

خوانندگان گرامی! لازم به یادآوری است که نشانه های درج شده در ابتدای هر ماده قانونی نشانگر درجه اهمیت ماده های ذکر شده می باشد. به طوری که مواد قانونی که دارای علامت **III** می باشند از بیشترین درجه اهمیت نسبت به سایر مواد قانونی برخوردار هستند. که این مواد را ممتاز می نامیم و بدیهی است سایر مواد از لحاظ اهمیت آزمونی و کاربردی از اهمیت کمتری برخوردارند. به طوری که علامت های **II** **I** در ابتدای سایر مواد قانونی به تدریج نشانگر درجه اهمیت خیلی مهم و مهم می باشند.

لازم به ذکر است آن دسته از مواد قانونی که در ابتدای آنها هیچ نشانه ای وجود ندارد از درجه اهمیت آزمونی و کاربردی پایین تری نسبت به سایر مواد قرار دارند.

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی به منصفه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۳ دی ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی

فصل اول: تعاریف، مصادیق و تشکیلات

▣ ماده ۱- اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قاچاق کالا و ارز: هر $\left(\begin{array}{l} \text{- فعل یا} \\ \text{- ترک فعلی} \end{array} \right)$ است که موجب نقض

تشریفات قانونی مربوط به $\left(\begin{array}{l} \text{- ورود و} \\ \text{- خروج} \end{array} \right)$ $\left(\begin{array}{l} \text{- کالا و} \\ \text{- ارز} \end{array} \right)$ گردد

و براساس $\left(\begin{array}{l} \text{- این قانون و} \\ \text{- یا سایر قوانین،} \end{array} \right)$ قاچاق محسوب و برای آن مجازات

تعیین شده باشد $\left(\begin{array}{l} \text{- در مبادی ورودی یا} \\ \text{- هر نقطه از کشور حتی} \\ \text{- محل عرضه آن در بازار داخلی} \end{array} \right)$ کشف شود.

ب- کالا: هر شیء که در عرف، ارزش اقتصادی دارد.

پ- ارز: پول رایج کشورهای خارجی،

اعم از $\left(\begin{array}{l} - \text{ اسکناس} \\ - \text{ مسکوکات} \\ - \text{ حوالجات ارزی و} \\ - \text{ سایر اسناد} \end{array} \right)$ است که در مبادلات مالی $\left(\begin{array}{l} - \text{ مکتوب یا} \\ - \text{ الکترونیکی} \end{array} \right)$

کاربرد دارد.

ت- تشریفات قانونی: اقداماتی از قبیل $\left(\begin{array}{l} - \text{ تشریفات گمرکی و} \\ - \text{ بانکی} \\ - \text{ أخذ مجوزهای لازم} \end{array} \right)$ و ارائه

به مراجع ذیربط است که اشخاص موظفند طبق $\left(\begin{array}{l} - \text{ قوانین و} \\ - \text{ مقررات} \end{array} \right)$ به

منظور $\left(\begin{array}{l} - \text{ وارد یا} \\ - \text{ خارج کردن} \end{array} \right)$ $\left(\begin{array}{l} - \text{ کالا یا} \\ - \text{ ارز} \end{array} \right)$ ، انجام دهند.

ث- کالای ممنوع: کالایی که $\left(\begin{array}{l} - \text{ صدور یا} \\ - \text{ ورود آن} \end{array} \right)$ به موجب قانون ممنوع

است.

ج- کالای مجاز مشروط:

کالایی که $\left[\begin{array}{l} - \text{ صدور یا} \\ - \text{ ورود آن} \end{array} \right]$ انجام تشریفات گمرکی حسب قانون

نیازمند به کسب مجوز قبلی از $\left[\begin{array}{l} - \text{ یک یا} \\ - \text{ چند} \end{array} \right]$ مرجع ذیربط قانونی

است.

چ- کالای مجاز:

کالایی است که $\left[\begin{array}{l} - \text{ صدور یا} \\ - \text{ ورود آن} \end{array} \right]$ با رعایت تشریفات $\left[\begin{array}{l} - \text{ گمرکی و} \\ - \text{ بانکی،} \end{array} \right]$ نیاز

به کسب مجوز ندارد.

ح- ارزش کالای قاچاق ورودی: عبارت است از

$\left[\begin{array}{l} - \text{ مجموع قیمت خرید کالا} \\ \text{در مبدأ و} \\ - \text{ هزینه بیمه و} \\ - \text{ حمل و نقل} \end{array} \right]$
به اضافه حقوق ورودی زمان کشف و
- سایر هزینه‌هایی که به آن کالا تا محل کشف تعلق می‌گیرد

که براساس بالاترین نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.

خ- ارزش کالای قاچاق خروجی:

عبارت است از

- قیمت آزاد کالا در نزدیک‌ترین بازار داخلی
- عمده‌فروشی محل کشف
- به اضافه هزینه حمل و نقل و
- عوارض ویژه صادراتی و
- هزینه‌هایی مانند - کلیه یارانه‌هایی که به آن
- کالا تعلق می‌گیرد.

تبصره - فهرست و ارزش کالای قاچاق خروجی مربوط به

- فرآورده‌های نفتی و
- محصولات پتروشیمی

حسب مورد متناسب با

- بالاترین قیمت خرید کالا در بازارهای هدف و
- یا براساس بالاترین نرخ ارز رسمی کشور و
- سایر عوامل مؤثر توسط

وزارت نفت و اعلام می‌شود. - ستاد

د- بهای ارز: بالاترین نرخ اعلامی ارز که توسط بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف اعلام می‌گردد.

ذ- شناسه کالا: شناسه‌ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع

طبقه‌بندی کالا است و مشخصات ماهوی هر قلم کالا

- احصاء و
- در یک سامانه ثبت می‌شود

و به صورت

- رمزینه (بارکد) و
 - یا نظایر آن بر روی کالا
 - نصب یا
 - می گردد.
 - درج

ر- شناسه رهگیری: شناسه‌ای چندرقمی مبتنی بر شناسه کالا است و به منظور منحصر به فرد نمودن هر واحد کالا به کلیه کالاهای دارای بسته‌بندی با ابعاد مشخص اختصاص می‌یابد.

- ماهیت
 - مالکیت و
 - در هر نقطه از زنجیره تأمین مبتنی بر این
 - موقعیت کالا

شناسه قابل
 - استعمال و
 - است و در قالب یک رمزینه بر روی
 - رهگیری

کالاهای مزبور
 - نصب یا
 - می شود.
 - درج

ز- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای

ذکر شده از حیث
 - نوع
 - جنس
 - تعداد و
 - وزن
 - اظهار یا
 - کشف شده

- تطبیق ننماید و یا
 - جعلی
 - باشد.

ژ- اسناد مثبت‌ه گمرکی: عبارت است از

- اصل سند پروانه ورود گمرکی
  - پته گمرکی
  - قبض سپرده موجب ترخیص کالا
  - حواله فروش و
  - یا قبض خرید کالای متروکه
  - ضبطی و بلاصاحب
  - پروانه عبور (ترانزیت)
  - پروانه مرجوعی
  - پروانه ورود موقت
  - پروانه ورود موقت برای پردازش
  - پته عبور
  - پروانه کران‌بری (کابوتاژ)
  - پروانه صادراتی
  - پروانه صدور موقت و
  - کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد
- و
- تجاری و
  - صنعتی
- کارت هوشمند که توسط گمرک
- تکمیل و
  - تأیید می‌شود

مشروط بر اینکه مشخصات مذکور در این اسناد با مشخصات

کالا از هر حیث تطبیق نماید و فاصله بین
- تاریخ صدور سند و
- تاریخ کشف کالا

با توجه به
- نوع کالا و
- نحوه مصرف آن
متناسب باشد.

- اسناد گمرکات کشورهای خارجی و
- یا اسنادی که دلالتی بر
- ورود و
- یا صدور قانونی کالا از کشور ندارند

اسناد مثبته گمرکی تلقی نمی‌شوند.

س- قاچاق سازمان یافته: جرمی است که با

متشکل از
- برنامه‌ریزی و
- هدایت گروهی و
- تقسیم کار توسط یک گروه نسبتاً منسجم

- سه نفر یا
- بیشتر
که برای ارتکاب جرم قاچاق،
- تشکیل یا
- پس از تشکیل

آن برای ارتکاب جرم قاچاق منحرف شده است صورت می‌گیرد.
ش- قاچاقچی حرفه‌ای: شخصی است بیش از سه بار مرتکب

- تکرار و یا
- تعدد
جرم قاچاق شود.

ص- دستگاه کاشف: دستگاه اجرائی موضوع ماده (۵) قانون